

शासकीय इमारतीच्या देखभाल व
दुरुस्तीबाबतच्या आर्थिक प्रमाणकात
सुधारणा करणे

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक बांधकाम विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक :- बीडीजी २००५/प्र.क्र.५३/इमारती १
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक २५ नोव्हेंबर २००५

वाचा - १) शासन परिपत्रक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्रमांक बीडीजी-१०८८/सीआर-१४०/
इमारती-२, दिनांक १९ मार्च १९९१

प्रस्तावना :- शासन परिपत्रक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्रमांक बीडीजी-१०८८/सीआर-१४०/इमारती-२, दिनांक १९ मार्च १९९१ अन्वये विविध प्रकारच्या इमारतीसाठी प्रमाणके (Norms) विहित करण्यात आली आहेत. सदर प्रमाणके निश्चित घेऊन १४ वर्षांचा कालावधी उलटला आहे. दरम्यान भाववाढ निर्देशांकानुसार बांधकाम साहित्याच्या व मजुरीच्या दरात प्रचंड वाढ झाली आहे. तथापि, त्या प्रमाणात देखभाल दुरुस्तीच्या आर्थिक प्रमाणकात सुधारणा/वाढ झाली नसल्याने देखभाल दुरुस्तीकरिता कमी प्रमाणात निधी उपलब्ध होतो. सबब भाववाढ निर्देशांकाच्या अनुषंगाने आर्थिक प्रमाणकांचे पुनर्विलोकन व सुधारणा करणे आवश्यक झाले आहे. शासन निर्णय, सा.बां.विभाग क्र. बीडीजी-२००५/प्र.क्र.५३/इमारती-१ दि. ८ जुलै २००५ अन्वये सुधारित प्रमाणके निश्चित करण्याकरिता समितीची स्थापना करण्यात आली होती. या समितीचा अहवाल शासनास प्राप्त झाला असून समितीच्या शिफारशी विचारात घेऊन शासनाने याबाबत खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

दिनांक १९ मार्च १९९१ च्या शासन परिपत्रकानुसार निश्चित केलेली इमारती दुरुस्ती व देखभालीची आर्थिक प्रमाणके एप्रिल २००५ च्या भाववाढ निर्देशांकाआधारे सुधारित करण्यात आली असून स्थापत्यबाबीची सुधारित प्रमाणके विवरण पत्र III नुसार, विद्युत बाबीची सुधारित प्रमाणके विवरण पत्र V, VIII, IX नुसार व उद्याने -उपवने या बाबीची सुधारित प्रमाणके विवरण पत्र XIII नुसार निश्चित करण्यात आली आहेत. शाखानिहाय सुधारित आर्थिक प्रमाणकांची विवरणपत्रे सोबत जोडली आहेत.देखभाल दुरुस्तीच्या खर्चाची परिगणना आता सदरच्या सुधारित प्रमाणकानुसार करण्यात यावी.

दिनांक १९ मार्च १९९१ च्या परिपत्रकातील आर्थिक प्रमाणके वगळता इतर भौतिक प्रमाणके उर्वरित विवरणपत्रे व परिपत्रकातील इतर तरतुदीमध्ये कोणताही बदल केलेला नसून दि. १९ मार्च १९९१ च्या परिपत्रकातील इतर प्रमाणके, विवरणपत्र, सूचना इ. जशीच्या तशी लागू राहतील.

भाववाढ निर्देशांकामध्ये होणा-या वाढीनुसार दरवर्षी २००५ च्या सुधारीत आर्थिक व दुरुस्ती-देखभाल प्रमाणकात करावयाची वाढ नवीन वर्षांच्या एप्रिल महिन्याच्या भाववाढ निर्देशांका आधारे निश्चित करण्यात यावी. या करिता एप्रिल २००५ पाया वर्ष मानण्यात यावे. मुख्य अभियंता मुंबई (सा.बां) प्रादेशिक विभाग/ मुख्य अभियंता (विद्युत) व संचालक, उपवने व उद्याने यांनी सोबत परीशिष्ट अ मध्ये दर्शविलेल्या सूत्रानुसार प्रमाणके अद्ययावत करावीत व शासनास दरवर्षी १५ जूनपर्यंत माहिती पाठवावी. सर्व विभागांकडून प्राप्त झालेल्या माहितीच्या आधारे त्या त्या वर्षांची प्रमाणके शासनामार्फत निश्चित केली जातील.

हे आदेश आंतर वित्त सल्लागार व उप सचिव यांचे सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्र सा.बां. नियम पुस्तिकेत दुरुस्ती चिठ्ठी (Correction slip) स्वतंत्रपणे लावण्यात यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

सहपत्र : सुधारित प्रमाणके २००५
स्थापत्य विवरणपत्र- III,
विद्युत : विवरणपत्र V,VIII,IX
उद्याने- उपवने विवरणपत्र XIII
दरवाढीचे सूत्र - परीशिष्ट-अ



भा.आ.गागुडी
उपसचिव महाराष्ट्र शासन

प्रत :

मा. मुख्यमंत्री हयांचे प्रधान सचिव,
मा. मंत्री (सा.बां.) यांचे खाजगी सचिव.
मा. राज्यमंत्री (सा.बां.) यांचे खाजगी सचिव.
महालेखापाल-१ मुंबई/ महालेखापाल-२ नागपूर
वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय
सचिव (रस्ते) यांचे स्वीय सहाय्यक
सचिव (बांधकाम) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक
सर्व प्रशासकीय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
सर्व मुख्य अभियंते / अधीक्षक अभियंते/कार्यकारी
अभियंते, सा.बां. विभाग.
सर्व उप सचिव/सर्व अवर सचिव, सार्वजनिक बांधकाम बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
सर्व कार्यासने, सा.बां.विभाग, मंत्रालय, मुंबई
निवड नस्ती

STATEMENT III

Norms for maintenance and repairs of various categories for financial norms in Rs. Sqm. per annum as on 1/4/2005.

Sr. No.	Category of repairs	Category of buildings														
		Administrative Buildings					Residential Buildings			Hospital Buildings						
		Important & Prestigious Buildings	Offices of State/Dist. heads & functional buildings	Other Buildings	Important Resi. buildings	Other Resi. buildings	Important Resi. buildings	Other Resi. buildings	H	H						
A-1	A-2	A-3	R-1	R-2	R-1	R-2	H	H								
1	L- Labour M- Material CIVIL ITEMS Perennial Repairs items i) Doors & Windows ii) Water supply arrang. iii) Drainage system iv) Other Misc. items like Roofing, flooring plastering and painting etc. Total for perennial items Avr. L:M = 55:45 Say	L	12.40	=23.50	11.30	=19.50	7.80	=15.70	26.20	=40.10	11.70	=21.80	14.90	=28.10		
		M	11.10	=8.20	7.90	=13.10	5.30	=10.40	17.30	=26.50	10.10	=7.80	9.90	=18.70		
		L	7.80	=15.40	5.70	=13.10	5.10	=13.00	9.20	=33.00	6.60	=9.90	8.80	=23.50		
		M	7.60	=19.40	9.20	=16.20	6.70	=13.00	11.40	=33.00	8.20	=9.90	11.10	=23.50		
		L	10.30	=19.40	7.00	=16.50	6.70	=13.00	21.60	=33.00	9.90	=18.10	12.40	=23.50		
		M	9.10	=7.30	6.30	=11.40	6.30	=11.40	11.40	=8.20	8.20	=18.10	11.10	=23.50		
		L	40.80	=77.70	37.10	=65.30	26.50	=52.10	86.70	=132.60	39.30	=72.40	49.60	=93.80		
		M	36.90	=78.00	28.20	=65.00	25.60	=52.00	45.90	=133.00	33.10	=72.00	44.20	=94.00		
		2.	Non-perennial Repairs items i) Roofing & water proofing ii) Guniting & plastering iii) Flooring iv) Doors & windows v) Water supply & drainage vi) Painting vii) Other works Total for non-perennial items Avr. L:M = 27:73 Say	L	7.70	=34.60	4.80	=21.70	3.90	=17.80	8.00	=36.30	5.50	=24.90	7.40	=33.70
				M	26.90	=16.80	13.90	=11.40	4.00	=9.10	12.60	=22.50	8.60	=15.50	9.70	=17.50
L	10.10			=18.20	5.00	=16.50	2.60	=13.20	5.40	=27.10	3.60	=18.40	6.00	=30.30		
M	5.20			=13.00	12.20	=21.60	10.60	=17.70	21.70	=45.00	14.80	=30.90	24.30	=33.50		
L	13.00			=10.30	1.10	=6.40	0.90	=5.20	2.50	=14.50	1.80	=6.00	2.00	=11.60		
M	6.90			=8.80	5.30	=22.10	7.20	=18.20	12.00	=27.70	8.20	=19.10	9.60	=34.30		
L	14.40			=15.50	7.80	=9.70	6.50	=8.10	7.20	=9.00	1.20	=6.10	1.70	=8.40		
M	21.20			=175.10	29.90	=109.40	24.20	=89.30	48.70	=182.10	33.40	=124.90	45.90	=169.30		
L	3.00			=175.00	78.50	=109.40	65.10	=133.40	133.40	=182.10	91.50	=124.90	123.40	=169.30		
M	117.60			=175.00	78.50	=109.40	65.10	=133.40	133.40	=182.10	91.50	=124.90	123.40	=169.30		
Total for perennial & non-perennial items			175.00		109.00		89.00		182.00		125.00		169.00			
Total for perennial & non-perennial items			253.00		174.00		141.00		315.00		197.00		263.00			

N.B - (i) The above financial norms for civil items are to be increased as suggested below for buildings in specific condition - (1) for buildings more than 40 yrs. in age, 10 percent additional grants to be given. (2) For buildings situated in the region, where rainfall is above 2500 mm or in coastal areas additional 10 percent grants may be given. (3) For buildings in difficult for rain 10 percent additional grants may given (e.g. interior tribal and hilly areas as specific in Govt. (PD) Circular 23rd Nov. 1990 (Ann-1))
(ii) The norms suggested for civil works do not include expenditure on (1) Municipal taxes (2) service tax i.e. expenditure on Chowkidar, Roomboys, Sweepers, (3) Water charges (4) Telephone charges (5) Electricity charges of Ministers residences, Administrative buildings, street lights, Staircase & passage lights of Govt Residential Bldg. lift etc.(6) Rent for Maha. Housing Board Tenements. (7) Running of Assembly sessions (8) Air-conditioning (9) Bulk electricity Distribution etc. (10.) Running Rest House Inspection Bungalow Provision such as Linen, Furniture, etc. (11) Internal Road etc.

STATEMENT V

Norms for the maintenance and repairs of buildings under various categories for financial norms in Rs./Sq.Mtr. as on 1/4/2005.

Sr. No.	Category of Repairs.	A-1	A-2	A-3	R-1	R-2	H
<u>ELECTRICAL ITEM</u>							
1	Perennial repairs items.						
	i) Perennial repairs to internal wiring including fitting and apparatus.						
	L	13.80	11.30	6.70	19.80	3.50	7.80
	M	18.60	10.70	5.90	12.40	7.90	13.50
		32.40	22.00	12.60	32.20	11.40	21.30
2	Non Perennial repairs items.						
	i) Replacement cost of internal wiring including fitting apparatus.						
		29.00	20.60	12.20	29.00	17.70	29.00
	Total for Perennial and Non Perennial items of Electrical items (1+2)	<u>61.40</u>	<u>42.60</u>	<u>24.80</u>	<u>61.20</u>	<u>29.10</u>	<u>50.30</u>

Note : The above financial norms of Electrical items are to be increased as suggested below :-

- i) For buildings situated in the Region where rain fall is about 2500 mm. and in costal area additional 10% grants may be given.
- ii) For buildings in difficult terrain 10% additional grants may be given as specified in Government (P.D.) Circular, dated 23rd November 1990 (Annexure-I)

iii) L = Labour Component, M = Material Component

STATEMENT VIII

Financial Norms for Electrical appliances and Machinery as on 1/4/2005.

Revised Norms – 2005

Sr.No.	Name of Appliance.	Financial Norms for Annual Repairs 2005
1	Window Model Air-Conditioner (Unit 1.5 Ton)	3792/ per ton
2	a) Single speed lift with collapsible gates (Ground +6 floors)	31550/ Per lift.
	b) Two speed lift with collapsible gates (Ground +6 floors)	37920/ Per lift.
	c) Two speed lift with automatic doors.	44420/ Per lift.
3	Water Cooler/Refrigerator/water Boiler.	1896/- each.
4	Air-Cooler.	1580/- each.
5	Overhead lines and underground cable.	6320/- per K.M.
6	Electrical Sub-Station.	316/- per KVA
7	Electrical Generator.	316/- per KVA
8	Water Pump(including motor)	632/-per H.P.
9	Lift (D.C. Drive with Electrical/Generator- Repairs Rs. 25,000 +10,000/- painting)	110600/- per lift.
10	Central A.C. plant. (Main Repairs Rs. 800/- +Rs. 200/-painting)	3160/- per ton.
11	Packaged type A.C. Unit (Repairs Rs., 700/- +Rs. 100/- painting)	2528/- per ton.
12	Fire-Fighting Arrangement for Buildings with 7 Storeys and above (Misc Exptd. Rs. 1,00,000/- +Rs., 50,000/- painting)	474000/- per Bldg.
13	Mike Arrangement	316/- per mike.

Note :- The above norms include cost of replacement of parts, rewiring, maintenance and necessary staff (other than operation)

STATEMENT IX

Statement showing the yearly cost of replacement of the electrical equipments such as Lifts/A.C./Pumps etc. and the Annual Operational cost of these equipments as on 1/4/2005

(Amount in Lakhs Rs.)

Sr. No.	Items	Total in the State.	Useful life + extend life in year	Cost per unit Lakh Rs.	Total Cost.	Average cost per year for replacement	No. of Departmental Operators required.	Average wages per year.	Total Payment per year.
1	Lifts.	...	20+5=25	--	--	--	--	--	--
	Single speed.	409	20+5=25	5.50	2249.50	--	--	--	--
	Double speed.	47	20+5=25	11.50	540.50	--	--	--	--
	A.C.	62	20+5=25	15.50	961.00	--	--	--	--
		518	--	--	3751.00	150.04	252	0.70	176.40
2	A.C. Plants.								
	Window Type.	5798Nos	7	0.18	1043.64	148.93	--	--	--
	Package Type.	988 tons.	15	0.36	355.68	23.62	45	0.85	38.25
	Major Plants.	2450 tons.	15+5=20	0.42	1029	51.46	39	0.85	33.15
					2428.32	224.01			
	Fire Fighting.								
3	Equipments.	30Nos.	20+5=25	35	1050	72.55	210	0.85	178.5
4	Water Cooler	972Nos	} 10	0.26	252.72	--	--	--	--
	Refrigerators.	474Nos.		0.1	47.4	--	--	--	--
	Air Coolers.	791Nos.		0.04	31.64	--	--	--	--
				--	331.76	33.17	--	--	--
5	Water Pumps	5179Nos	7+3=10	0.1	517.9	51.79	162	0.7	113.40
6	Transformer	267Nos.	} 25	3.0	801	--	--	--	--
	D.G. Sets,	125Nos.		4.0	500	--	125	0.85	106.25
	O.H. Lines.	2005.8Kms		1.60	3209.28	--	--	--	--
				--	4510.28	180.41	--	--	--
7	P.A. System.	1005 Nos.	7	0.31	311.55	44.65	60	0.85	51
				--	12900.81	756.62	--	--	696.95

* Estimate shall be prepared as per Programme.

STATEMENT - XIII

Financial norms for parks and gardens comprising labour charges, water and electricity charges and material charges as on 1/4/2005

Financial norms for these items are recommended as follows:-

- | | | | | | |
|-----|---------------------|----|----|----|--|
| (A) | Labour Charges | .. | .. | .. | Salaries and/wages based on physical norms corresponding with the sanctioned regular/converted/ daily rated establishment on actual basis. |
| (B) | Water Charges | .. | .. | | As per actuals since these charges vary for domestic and non-domestic supply and there is considerable variation in rates from place to place. |
| (C) | Electricity Charges | .. | .. | | |

(E) Material charges- for normal maintenance:

II. Adm. Building Compounds:

- | | | | | | | |
|-----|------------------------|----|----|----|----|-------------------|
| (1) | Very Important Gardens | .. | .. | .. | .. | Rs.10 Sq.M/Annum. |
| (2) | Important Gardens | .. | .. | .. | .. | Rs. 8 Sq.M/Annum. |
| (3) | Other Gardens | .. | .. | .. | .. | Rs. 6 Sq.M/Annum. |

II. Residential Building Compounds Rs. 6 Sq.M/Annum.

III. Public Gardens Rs. 6 Sq.M/Annum.

IV. Nurseries Rs.10 Sq.M/Annum.

Financial norms for material should be revised after every 5 years with approval of the Government.

N.B.-- Material requirement for special works like renovation, addition, alteration, remodelling, flowers shows, etc. have not been accounted for in the above material norms.

परिशिष्ट " अ "

सुचविलेल्या प्रमाणकात दरवर्षी किती वाढ व्हावी याबाबतचे सूत्र

- १ दिनांक १९ मार्च १९९१ च्या परिपत्रकातील अ.क्र.६ यान्वये स्थापत्य बाबीकरिता व अ.क्र. १८ यान्वये विद्युत बाबींची आर्थिक प्रमाणके दर ५ वर्षांनी सुधारित करावी, असे निर्देश आहेत. या निर्देशामध्ये ग्राहक व घाऊक/बांधकाम साहित्याचे निर्देशांक वापराबाबत स्थापत्य व विद्युत बाबीकरिता नमूद केलेली कार्यपध्दती प्रमाण मानण्यात यावी. एप्रिल २००५ च्या सुधारित आर्थिक प्रमाणकात दरवर्षी खालील पध्दती व सूत्रानुसार वाढ करण्यात यावी.

(अ)स्थापत्य बाबी

- १ सुधारित आर्थिक प्रमाणके २००५ सोबतच्या तक्ता -३ (Statement - III) मध्ये नियतकालीक व अनियतकालीक (Perennial & Non Perennial) दुरूस्त्या करिता एकूण प्रमाणक, मजुरी व साहित्य यांचे घटक प्रमाण (Labour - Material Component) दर्शविण्यात आले आहे. त्यानुसार दरवर्षी मजुरी व साहित्य घटकात अनुक्रमे एप्रिल च्या ग्राहक व घाऊक निर्देशांकानुसार एप्रिल २००५ हे पायावर्ष मानून भाववाढीच्या खंडानुसार (Price Variation Index) चे धर्तीवर वाढ करण्यात यावी.

- २ प्रमाणकात दरवर्षी करावयाच्या वाढीकरिता एप्रिल - २००५ हे पायावर्ष मानण्यात यावे, जेणेकरून 'सुधारित प्रमाणक - २००५' मध्ये होणारी एकूण वाढीची सरळ नोंद अभिलेखावर राहिल.

सदर वाढ निश्चित करण्याकरिता खालील सूत्र संदर्भित करण्यात यावे.

Formula / Procedure for updating norms every year form 2005 as per increase in indices

The L:M component of Perennial & Non-Perennial repairs has been maintained in the statement of Revised Financial Norms of 2005. Increase in Labour & Material components due to increase in Consumer Price Index and Wholesale Price Index can be calculated as detailed below:

$$L_{rev} = L_s + \left(L_s \times \frac{C_1 - C_0}{C_0} \right)$$

$$M_{rev} = M_s + \left(M_s \times \frac{W_1 - W_0}{W_0} \right)$$

$$N_{rev} = L_{rev} + M_{rev}.$$

Where as -

L_s - Sanctioned Labour component of the category of Norm 2005.

M_s - Sanctioned Material component of the category of Norm 2005

C₀ - Av. Consumer Price Index of all Centre Maharashtra of April 2005
(Year of sanctioned Norms)

C₁ - Av. Consumer Price Index of all Centre Maharashtra of April ----
(Year by which Norms to be updated)

W_0 . Av. Whole Sale Price Index of all commodities of April 2005.
(Year of sanctioned Norms)

W_1 . Av. Whole Sale Price Index of all commodities of April ----
(Year by which Norms to be updated)

Lrev - Revised Labour Component/Norms of category

Mrev - Revised Material Component Norms of category

Nrev - Revised Norms of category of Perennial / Non Perennial repair

(ब) विद्युत बाबी

विद्युत बाबीसाठीची सुधारीत आर्थिक प्रमाणके एप्रिल २००५ च्या ग्राहक निर्देशांक व IEEM च्या निर्देशांकावर आधारित आहेत.

ही प्रमाणके सुधारीत करण्याकरिता दर वर्षी १ एप्रिल रोजी IEEMA ने केलेल्या निर्देशांकानुसार साहित्याचे व महाराष्ट्रातील १० केंद्रांच्या सरासरी असलेल्या ग्राहक निर्देशांका प्रमाणे मजुरीचे दर वाढविण्यासाठी खालीलप्रमाणे शिफारस करण्यांत येत आहे. IEEMA कडून विद्युत देखभाल दुरुस्तीसाठी जे साहित्य लागते त्या साहित्याचे निर्देशांक प्रसिध्द करण्यांत येतात परंतु वेगवेगळ्या प्रकारच्या दुरुस्त्यासाठी लागणाऱ्या साहित्याची टक्केवारी वेगळी असल्यामुळे या टक्केवारी नुसार त्या त्या साहित्याच्या निर्देशांकात झालेली वाढ काढल्यास जास्त बिनचूकरित्या प्रमाणके निश्चित करता येऊ शकतात त्या अनुषंगाने नियतकालीक दुरुस्त्या, अनियतकालीक दुरुस्त्या व विद्युत यंत्र सामग्री व उपकरणे यांची वार्षिक दुरुस्ती यासाठी लागणाऱ्या वेगवेगळ्या साहित्याची टक्केवारी खाली नमूद केले प्रमाणे निश्चित करण्यांत आली आहे. त्या प्रमाणे भविष्यात IEEMA ने प्रसिध्द केलेल्या निर्देशांकानुसार वाढ करण्यांत यावी.

ii विवरणपत्र ५ - विद्युतसंच मांडणीचे नियतकालीक देखाभाल व दुरुस्तीसाठी लागणाऱ्या मजुरी व साहित्याचा तपशील.

या दुरुस्त्यांसाठी मजुरी व साहित्य प्रत्येकी ५० टक्के इतके लागते.

१) साहित्य - नियतकालीक दुरुस्त्यांसाठी लागणारे वेगवेगळे साहित्य खालील टक्केवारीनुसार धरण्यात यावे.

अल्युमिनियम	कॉपर	पीव्हीसी	लोखंड	पेंट व वार्निश	एकूण
१० टक्के	४१ टक्के	२४ टक्के	१९ टक्के	६ टक्के	१०० टक्के

ब) अनियतकालीक दुरुस्ती -

१) मजुरी - मजुरीचे विशेष दुरुस्तीच्या कामात प्रमाण ७.११ टक्के आढळले आहे.

२) साहित्य - अनियतकालीक दुरुस्तीच्या कामात साहित्याचे प्रमाण ९२.८९ टक्के आढळले आहे. त्यानुसार विविध साहित्याचे प्रतिशत प्रमाण खालीलप्रमाणे आहे.

अल्युमिनियम	कॉपर	पीव्हीसी	ऑईल	लोखंड	पेंटिंग	एकूण प्रतिशत
२३.५० टक्के	२४.१८ टक्के	५.१५ टक्के	०.९६ टक्के	४४.१४ टक्के	१.०१ टक्के	१०० टक्के

विवरणपत्र क्र. ८ शासकीय इमारतीमधील यंत्रसामुग्री व उपकरणे यांचे नियतकालिन दुरुस्तीची आर्थिक प्रमाणकांसाठी लागणाऱ्या मजुरी व साहित्याचा तपशील यंत्र सामुग्री व उपकरणे यांचे नियतकालिन दुरुस्तीची आर्थिक प्रमाणकामध्ये मजुरी व साहित्यांचे प्रमाण ५०टक्के / ५०टक्के आहे.

ब) साहित्याचे १ एप्रिल २००५ चे प्रतिशत प्रमाण खालिलप्रमाणे आहे.

अल्युमिनियम	कॉपर	पीक्हीसी	ऑईल	लोखंड	पेंट व वार्निश	गॅस	एकूण
१३.६ टक्के	२२.२६ टक्के	४.६ टक्के	४.९४ टक्के	२१.०६ टक्के	२०.१६ टक्के	१३.४० टक्के	१०० टक्के

ii विवरणपत्र क्र. ९ - विद्युत व उपकरणे व यंत्रसामुग्री उदा. उद्वाहन / वातानुकूल यंत्र / पंप इत्यादीचे पुनर्थापित करण्यासाठीचे वार्षिक खर्चाचे आर्थिक प्रमाणके व ही यंत्रणा चालविण्यासाठीची खर्चाची आर्थिक प्रमाणके.

१ एप्रिल २००५ ची आर्थिक प्रमाणके दिलेली आहेत. त्यापुढील प्रतिवर्षात यंत्रसामुग्री व उपकरणे बदलण्यासाठी त्या त्या वर्षातील मान्य दरसूचीप्रमाणे एकूण किंमत काढावी यंत्र सामुग्री व उपकरणाचे आयुर्मानानुसार प्रतिवर्षी यंत्रसामुग्री व उपकरणे बदलणेसाठीचा सरासरी खर्च काढावा. ही यंत्रसामुग्री व उपकरणे चालविण्यास लागणाऱ्या चालकांसाठी प्रमाण दिलेले आहे. त्यानुसार नवीन यंत्र सामुग्रीचे संख्येवर आधारित चालकाची संख्या काढावी. १ एप्रिल २००५ चे प्रत्येकी चालकाचा वेतनावरील खर्च दिलेला आहे. त्यात पुढील वर्षाच्या १ एप्रिल रोजीच्या ग्राहक निर्देशांकाप्रमाणे वाढ करावी. यंत्रसामुग्री व उपकरणांच्या संख्येप्रमाणे ह्या सुधारीत प्रमाणकानुसार संक्षिप्तरीत्या खालील पध्दतीने दरवर्षी प्रमाणकात वाढ करण्यांत यावी.

ii सुधारीत आर्थिक प्रमाणकातील तक्ता ५ (Statment V) मध्ये विद्युत बाबीच्या प्रमाणकातील मजुरी:साहित्याचे घटक प्रमाण दर्शविण्यात आले आहे. तक्ता ५ मधील अनियतकालीक दुरुस्त्या व तक्ता आठ व नऊ मधील साहित्य घटकातील विविध विद्युत साहित्याचे प्रमाण सुधारीत प्रमाणक २००५ करिता निश्चित करण्यांत आले आहे. भाववाढ निर्देशांकात होणाऱ्या वाढीनुसार प्रमाणकात दरवर्षी वाढ करतांना मजुरी घटकाकरिता ग्राहक निर्देशांकातील वाढ (Consumer Price Index) व साहित्य घटकाकरिता Institute of Electrical & Electronic Manufacture Association of India (IEEMA) संस्थेकडून विद्युत साहित्याच्या घाऊक निर्देशांकातील वाढ लागू असेल.

ii ग्राहक निर्देशांक - विद्युत बाबीकरिता देखील स्थापत्य बाबीच्या धर्तीवर ग्राहक निर्देशांकातील वाढ घेण्यात यावी. एप्रिल - २००५ च्या अर्थ व सांख्यिकी संचलनालयाने प्रकाशित केलेल्या निर्देशांकात महाराष्ट्रातील १० केंद्राचे ग्राहक निर्देशांक उपलब्ध आहेत. या पायावर्षाचे १० केंद्राचे सरासरी ग्राहक निर्देशांक घेण्यात यावा. पुढील दरवर्षी या १० केंद्राचे सरासरी ग्राहक निर्देशांक प्राप्त करून एप्रिल - २००५ च्या तुलनेत होणारी वाढ मजुरी प्रमाणक अद्ययावत करण्याकरिता घेण्यात यावी.

ii घाऊक /घाऊक साहित्य निर्देशांक - विद्युत साहित्याकरिता (IEEMA) संस्थेकडून पुढील वर्षाच्या एप्रिल महिन्याकरिता साहित्यानिहाय प्रकाशित होणारे घाऊक निर्देशांक संकलित करावे. विविध साहित्याच्या घाऊक निर्देशांकात होणारी वाढ व प्रमाणकातील साहित्य घटकातील त्या त्या साहित्याचे प्रमाण या आधारे एकूण साहित्य घटकाकरिता सरासरी घाऊक निर्देशांक निश्चित करवा एप्रिल - २००५ चा साहित्यघटकातील अंतर्भूत विविध विद्युत साहित्याच्या प्रमाणाकरिता २००५ च्या सुधारीत प्रमाणकातील तपशील आधारभूत मानण्यात यावा.

ii मंजूर प्रमाणके - २००५ मध्ये दरवर्षी करावयाची वाढ :

मंजूर सुधारीत - २००५ मधील आर्थिक प्रमाणकातील मजुरी:साहित्य यांचे घटक प्रमाण व अनुक्रमे मजुरीकरिता ग्राहक निर्देशांकातील वाढ व साहित्य घटकाकरिता घाऊक निर्देशांकातील वाढ यानुसार भाववाढीच्या खंडाच्या धर्तीवर (Price Variation Clause) प्रमाणकात वाढ करण्यांत यावी.

प्रमाणकात दरवर्षी करावयाच्या वाढीकरिता एप्रिल - २००५ हे पायावर्ष मानण्यात यावे, जेणेकरून 'सुधारीत प्रमाणक २००५' मध्ये होणारी एकूण वाढीची सरळ नोंद अभिलेखावर राहिल.

(क) उपवने व उद्याने-

- i सुधारीत आर्थिक प्रमाणकातील तक्ता-१३ (Statment XIII) मध्ये उपवने व उद्यानेसंबंधीत दुरुस्तीचे प्रमाणक दर्शविण्यात आले आहे.
- ii बांधकाम देखभाल दुरुस्तीमध्ये अंतर्भूत मनुष्यबळ आणि पाण्याचा आकार यामध्ये १९८८ व २००५ मधील दर यामध्ये अनुक्रमे ३ ते ३.५ पट आणि ४ ते ५ पट वाढ निदर्शनास आली आहे. तथापि १९/३/१९९१ च्या परिपत्रकातील प्रमाणके निश्चित करताना मजुरी, पाणी व वीज पुरवठ्याचा खर्च प्रत्यक्ष होणाऱ्या खर्चाप्रमाणे व साधनसामुग्री / साहित्याचा खर्च त्या वर्षाच्या प्रचालित दरसूची / बाजारभावाप्रमाणे घेऊन प्रति चौरसमीटर मानके निश्चित करण्यात आली होती. दरवर्षी प्रमाणकात करावयाच्या वाढीकरिता तीच पध्दत कायम ठेवण्यात यावी.
- iii बागकामाच्या देखभालीकरिता आवश्यक असणारी साधनसामुग्री बांधकाम साहित्यापेक्षा निराळी असल्याने तसेच घाऊक भाव निर्देशांकातील सामुग्रीची निगडीत नसल्याने एप्रिल - २००५ मधील बाजारभाव / दरसूचीतील दर व पुढील वर्षी एप्रिल मधील बाजारभाव
- iv दरसूचीतील दर यामध्ये होणाऱ्या वाढीनुसार २००५ ची आर्थिक प्रमाणकात सरळ वाढ करण्यात यावी.